

Mons. Jan Vokál
jmenovaný 25. biskup královéhradecký

Habemus episcopum!

Mons. Jan Vokál jmenován 25. biskupem královéhradeckým

(Hradec Králové, 3. března 2011) Jeho Svatost papež Benedikt XVI. dnes jmenoval Mons. Jana Vokála 25. biskupem královéhradeckým.

Biskupství královéhradecké tuto událost prožilo při slavnostním shromáždění v kapli biskupství, kdy jméno nového biskupa oznámil Mons. Josef Kajnek, administrátor diecéze. Městu Hradci Králové zprávu zvěstovaly zvony na Bílé věži a katedrále Svatého Ducha (včetně mohutného sv. Augustina). Věřící královéhradecké diecéze se více než rok za nového duchovního pastýře modlili a nadále jej budou podporovat – nyní již nejen modlitbou, ale i při konkrétní spolupráci na životě církve.

Mons. Jan Vokál (*1958, Hlinsko v Čechách) pracuje od roku 1991 na Sekci pro obecné záležitosti Státního sekretariátu ve Vatikánu. Do čela královéhradecké diecéze nastoupí po Mons. Dominiku Dukovi, OP, který byl 13. února 2011 jmenován arcibiskupem pražským. Po dobu sedisvakance (uprázdnění biskupského stolce) je diecéze přechodně spravována administrátorem diecéze Mons. Josefem Kajnekem, pomocným biskupem královéhradeckým – tento stav potrvá až do převzetí úřadu nově jmenovaným sídelním biskupem. Podrobnosti o biskupském svěcení a převzetí úřadu budou sděleny po potřebných organizačních jednáních.

Informace pro královéhradeckou diecézi:

Otec biskup Jan se těší na službu své diecézi. Běžný kontakt s ním však bude možný až po skončení jeho práce v Římě a převzetí úřadu v Hradci Králové. Teprve poté budou vyřizovány jednotlivé požadavky, záležitosti, setkání apod. Děkujeme za pochopení a trpělivost.

Přílohy:

- životopis Mons. Jana Vokála
- fotografie Mons. Jana Vokála
- text oficiální jmenovací alokuce
- promluva Mons. Josefa Kajneka při jmenování
- zdravice Mons. Karla Otčenáška
- zdravice Mons. Dominika Duky, OP
- doplňující obecné texty o biskupovi (převzato od Arcibiskupství pražského)

Mons. JUDr. Ing. Jan Vokál, JU.D. jmenovaný 25. biskup královéhradecký

Jan Vokál se narodil 25. září 1958 v Hlinsku v Čechách jako druhé ze tří dětí Jana a Anny Vokálových. Vyrůstal v křesťanské rodině, první svátosti přijal v místní farnosti Narození Panny Marie.

Po studiu Střední průmyslové školy elektrotechnické v Pardubicích absolvoval Fakultu elektrotechnickou ČVUT v Praze (Ing., obor Technická kybernetika, 1983).

V září 1983 odešel do Říma, kde nastoupil do Papežské koleje *Nepomucenum*. Studoval filosofii a teologii na Papežské Lateránské univerzitě.

Dne 5. července 1988 byl v Ellwangu (diecéze Rottenburg-Stuttgart, Německo) vysvěcen biskupem Jaroslavem Škarvadou na jáhna a inkardinován do královéhradecké diecéze, z níž pochází. Pokračoval roční jáhenskou praxí v *St. Dominic Parish* (Northfield) a na *St. Thomas University* (arcidiecéze St. Paul-Minneapolis, U.S.A.).

Na kněze byl vysvěcen papežem Janem Pavlem II. dne 28. května 1989 v bazilice svatého Petra ve Vatikánu.

V letech 1989-1990 sloužil jako farní vikář v *Epiphany Church* (diecéze Peoria, U.S.A.) a 1. října 1991 nastoupil do služeb Státního sekretariátu (Sekce pro obecné záležitosti) ve Vatikánu, kde pracuje dodnes.

Vystudoval *Utroque Jure* na Papežské Lateránské univerzitě v Římě, kde získal roku 2005 licenciát a roku 2008 doktorát (JU.D.).

Je držitelem diplomu Kongregace pro bohoslužbu a svátosti (studium manželských kauz; 1991-1992) a diplomu Kongregace pro blahořečení a svatořečení (studium postulátů kauz; 2004-2005).

Roku 2009 absolvoval rigorózní řízení v oboru ústavního práva (JUDr.) na Univerzitě Karlově v Praze.

V letech 1992-2005 byl osobním sekretářem kardinála Corrado Bafile. Roku 2005 byl papežem Benediktem XVI. jmenován koadjutorem kanovnické kapituly při Papežské bazilice Panny Marie Větší v Římě, kde dosud vykonává kněžskou službu.

Roku 1995, 1997 a 2009 byl členem papežského doprovodu při pastoračních návštěvách Svatého otce v České republice.

Roku 1997 mu byl udělen titul kaplana Jeho Svatosti a roku 2007 titul papežského preláta.

28. září 2005 jej biskup Dominik Duka O.P. zařadil mezi čestné kanovníky Katedrální kapituly Svatého Ducha v Hradci Králové.

Dne 3. března 2011 byl papežem Benediktem XVI. jmenován 25. biskupem královéhradeckým.

Hovoří anglicky a italsky, pasivně umí německy, polsky a rusky.

APOŠTOLSKÁ NUNCIATURA

PRAHA

Praha, 24. února 2011

Prot. N°2860/11

SUB SECRETO PONTIFICIO

Vaše Excellence,

s velkou radostí Vám sděluji, že Svatý otec Benedikt XVI. jmenoval nejdůstojnějšího Monsignora Jana Vokála, který byl dosud minutantem Státního sekretariátu, novým biskupem královéhradeckým.

Toto jmenování bude zveřejněno v Římě, dá-li Bůh, příští čtvrtek 3. března 2011 ve 12 hodin. Až do tohoto data je nutné zachovat obvyklé a povinné „embargo“, především pokud jde o sdělovací prostředky.

Považuji za vhodné, abyste, Excellence, byl příští čtvrtek přítomen v Hradci Králové a ve zmíněnou hodinu sdělil tuto zprávu s informacemi o novém biskupovi členům biskupské kurie a zástupcům zvláště místních sdělovacích prostředků.

Využívám příležitosti, abych Vás ujistil o své hluboké úctě a s přátelským pozdravem i vděčností za Vaši službu zůstávám

Vaší nejdůstojnější Excelenci v Pánu oddaný

+ Diego Causero
Apoštolský nuncius v ČR

Jeho Excellence
Mons. Josef Kajnek
Biskup – administrátor
Biskupství královéhradecké
Velké náměstí 35
500 01 HRADEC KRÁLOVÉ

Exhorta při nominaci biskupa Mons. Josef Kajnek

Vážení,

srdcem biskupského domu je tato kaple, která je svědkem velkých věcí. Její dějiny promlouvají o pohnutých, radostných i bolestných událostech tohoto domu, města i diecéze. Nemůžeme je všechny vzpomínat, ani uchovávat v paměti, ale přece některé z nich zůstávají trvalou vzpomínkou, která je stále s námi přítomná. Ať už myslím na kněžské svěcení národního buditele abbé Dobrovského nebo biskupskou konsekraci našeho otce arcibiskupa Karla. I tato chvíle zůstane trvale zapsána do dějin tohoto místa.

Když Pán Ježíš povolal apoštoly, svatý Marek tento počátek Božího království na zemi předesílá větou: „a povolal k sobě ty, které sám chtěl“ (Mk 3,13). Tím je nám zvěstována skutečnost, že každý, kdo má v církvi vykonávat odpovědnou službu biskupa, kněze nebo jáhna, musí být povolán. Nikdo si nevybírám sám toto životní poslání. Nevybral si ho ani náš nový biskup Jan.

Když v roce 1983 volil cestu emigrace, protože pro vysokoškolsky vzdělaného byla tehdy cesta ke kněžství nedovolená, určitě nebyl schopný dohlédnout to, že se jednou vrátí do vlasti jako biskup. Nevíme, co ho v této službě čeká, ale jisté je, že to nebude „procházka růžovým sadem“. Ale Pán Ježíš svým povoláním řekl: „vy jste moji přátelé“ (Jan 15,14) a také „nebojte se, já jsem přemohl svět“ (Jan 16,33). Dějiny našeho biskupství začínají rokem 1664 (tedy za 3 roky nás čeká 350. výročí) a tyto dějiny byly od začátku pohnuté. Už to, že první biskup Caramuel z Lobkovic zůstal jen nominatus, tzn. jen jmenovaný. Ze strany české šlechty byla totiž obava, že pro jeho postoje nebude přijatelný pro pobělohorskou situaci. Ale i první intronizovaný biskup, broumovský převor Matouš Ferdinand Sobek, neměl cestu k výkonu biskupské služby jednoduchou. Dva roky čekal, než se ujal svého úřadu a prožíval velkou finanční tíseň.

2. vatikánský koncil charakterizuje tento úřad takto: „Biskupové, ustanovení Duchem svatým, nastupují na místo apoštolů jako pastýři duší. Spolu s papežem a pod jeho autoritou jsou poslání, aby pokračovali v díle věčného pastýře Krista, aby jim svěřené učili, posvěcovali a vedli“ (ChD 2).

Jsem rád, že jsem vám mohl sdělit tuto radostnou zprávu. Teď už záleží na nás i na celé diecézi, s jak naladěným srdcem biskupa Jana přijmeme a budeme mu pomáhat. On přichází rád, to je jeho dobrý vklad do počátku jeho pastýřské odpovědnosti.

Vyvstává ještě otázka, kdy bude jeho konsekrace a intronizace? Není vyloučeno, že zvolí za místo svého biskupského svěcení Řím, kde pobýval téměř 30 let. Jeho biskupský znak a heslo vyjadřují mariánskou spiritualitu. To je záruka dobrého předznamenání jeho apoštolské činnosti. Podle Kodexu by se měla intronizace uskutečnit do 4 měsíců od jmenování a nastane okamžikem, kdy usedne na katedru v královéhradecké katedrále jako 25. diecézní biskup. Modlili jsme se za něj dlouho a věřím, že tato modlitba přinese dobré ovoce. Intronizací skončí období tzv. sedisvakance a tím také můj mandát administrátora diecéze. Děkuji vám všem, kteří jste se mnou sdíleli moji odpovědnou službu.

Nového biskupa Jana provázejme svou modlitbou, důvěrou a radostí!

+ Josef Kajnek
biskup – administrátor královéhradecké diecéze
3. března 2011, Hradec Králové

Zdravice nástupci Mons. Karel Otčenášek

Milý otče biskupe, drahý Jene,
mám velkou radost a děkuji Pánu Bohu, že si Tě vyvolil pro královéhradeckou diecézi. Přeji Ti do náročné služby mnoho sil a vyprošuji Ti Boží přízeň a dary Ducha Svatého, k jehož katedrále jsi ustanoven. Ať dokážeš svěřený lid vést s takovou laskavostí, s jakou jsi mě vodil po vatikánských zahradách!

+ Karel Otčenášek
arcibiskup, emeritní biskup královéhradecký
3. března 2011, Hradec Králové

Zdravice nástupci Mons. Dominik Duka, OP

Svému nástupci u katedrály Svatého Ducha přeji otevřenou náruč Boží pomoci a potřebné světlo k vedení svatoklimentské diecéze, která je také rodištěm sv. Vojtěcha. Přeji mu to, co jsem našel v tomto koutě severovýchodních Čech: nejenom podporu kněží, ale také podporu všech věřících, kteří ho budou provázet svými modlitbami. Přeji mu přátelskou otevřenost ze strany měst a obcí, s kterou jsem mohl vždy počítat. Věřím, že také krajské správy, které se nalézají či dotýkají území královéhradecké diecéze, budou připraveny ke spolupráci. Naším diecezánům přeji, aby s radostí ocenili rozhodnutí Svatého otce jmenovat biskupem muže, který má velké zkušenosti života církve, protože žil v jejím ústředí v Římě, který má jak odborné teologické i právnické vzdělání, tak znalost světových jazyků. Chvála Bohu – ono Te Deum – ať tedy zazní nejenom v katedrále ale i ve všech kostelech a kaplích královéhradecké diecéze.

+ Dominik Duka, OP
arcibiskup pražský
3. března 2011, Praha

O biskupovi obecně

Biskup navazuje na apoštolskou autoritu

Postava biskupa vytváří spolu s Evangeliiem, Eucharistií a Božím lidem základní konstituční prvky církve[1]. Mají povahu nábožensko-společenskou, takže je možné je právně uspořádat, vědecky zkoumat a současnými mediálními prostředky o nich referovat, nicméně jsou založeny z autority zakladatele, která má přesažnou povahu: Ježíš Kristus sám hlásal Evangelium, ustanovil Eucharistii, povolal a ustanovil apoštoly a utvořil Církev jako Boží lid.

Biskupové v církvi tedy navazují na apoštolskou autoritu. Jsou ve své diecézi zodpovědnými za hlásání Evangelia a svátostný život Božího lidu. K tomu potřebují celou řadu spolupracovníků z řad kněží, řeholníků i řeholnic a laiků. Současně je biskup začleněn do sboru biskupů (collegium episcopale)[2], jenž vytváří vnitřní jednotnou strukturu univerzální církve. Účinným činitelem a reprezentantem této jednoty sboru biskupů je římský biskup, jenž je nástupcem apoštola Petra. Vedle této podvojně relace uvnitř církve reprezentuje biskup svou církev před občanskou společností ve své zemi, v rámci biskupského sboru přebírá reprezentaci celé církve papež. Nakolik tedy církev žije v občanské společnosti, v mezích své kompetence se biskup vyjadřuje k dění ve své zemi.

Úkon výběru a jmenování biskupa má svá přesná, během staletí vytvořená a vyzkoušená pravidla. Možné kandidáty předkládá nejvyšší autoritě v církvi, Svatému otci, dnes už nikoliv světská, ale církevní autorita (biskupové církevní provincie)[3]; papež otevře v rámci patřičného úřadu své kurie (kongregace pro biskupy) proces vedoucí nakonec ke jmenování biskupa.

Kandidát se stává biskupem okamžikem biskupského svěcení, tedy v rámci posvátné liturgie, neboť služba Evangeliiu, Eucharistii a Božímu lidu je předávána darem Ducha svatého uděleným formou svátostného svěcení. Poté se ujme kanonického vedení své diecéze[4]. Jeho úkol je odnepaměti znázorňován poetickým obrazem dobrého pastýře, který se stará o svěřené ovce do té míry, že je ochotný za ně položit život (srov. Jan 10,11).

R. D. ThLic. Prokop Brož, Th.D.
děkan KTF UK

[1] Dokumenty II. vatikánského koncilu, Dekret o pastýřské službě biskupů v církvi Christus Dominus, čl. 11.

[2] Dokumenty II. vatikánského koncilu, Dogmatická konstituce o církvi Lumen gentium, čl. 23.

[3] Srov. Dokumenty II. vatikánského koncilu, Dekret o pastýřské službě biskupů v církvi Christus Dominus, čl. 20.

[4] Kodex kanonického práva, kán. 382 §3.

Kdo je biskup

Kdo je to vlastně biskup, jaké jsou jeho povinnosti a úkoly a jak se biskupem stává?

V římskokatolické církvi je biskup nástupce apoštolů v nepřetržité posloupnosti a plní funkci pastýře. Biskupským svěcením přijímá poslání být učitelem víry, posvěcovat a vést věřící. Slovo „biskup“ je odvozeno z řeckého episkopos – strážce, dozorce. Biskup je pod autoritou papeže. Svátost se předává z biskupa na biskupa při svěcení (apoštolská posloupnost – sukcese). Jsou biskupové diecézní pečující o diecézi, biskupové titulární, kteří jsou v diecézi biskupy pomocnými, a biskupové emeritní, jejichž rezignace z titulu věku nebo jiných důvodů byla papežem přijata.

V římskokatolické církvi je obvyklé, že biskupa jmenuje papež. Jemu přísluší konečné rozhodnutí o vhodnosti kandidáta. Místní církve se na jmenování podílejí doporučením vhodných kandidátů. Pokud tomu nic nebrání, je nově jmenovaný povinen podle Kodexu kanonického práva do tří měsíců od přijetí papežské jmenovací listiny přijmout biskupské svěcení, a to dříve, než se ujme svého úřadu. Jedná-li se o jmenování do vedení diecéze a je-li zvolený kandidát již biskupem, potom by se podle Kodexu kanonického práva měl ujmout vedení diecéze do dvou měsíců od přijetí papežské listiny.

Diecézní biskup spravuje svou místní církev (diecézi), ve které mu přísluší bezprostřední církevní moc (zákonodárná, výkonná a soudní) a vykonává pastýřský a učitelský úřad. Stará se o věřící jemu svěřené, svou zvláštní péči věnuje kněžím, svým kázáním a výkladem přibližuje pravdy víry. Ve své diecézi provádí vizitace tak, aby každých pět let navštívil celou diecézi. Diecézní biskup také dává příklad svým ctnostným životem ostatním věřícím a každou neděli a zasvěcený svátek slaví mši za křesťany, kteří jsou mu svěřeni. Jako znamení své hodnosti nosí kříž na prsou, biskupský prsten, solideo a při bohoslužbách berlu a mitru.

Kontakt pro média:

Biskupství královéhradecké, Velké nám. 35, 500 01 Hradec Králové
Ing. Vojtěch Macek, biskupský sekretář, macek@diecezehk.cz, 776 104 206